

BRIEF REPORT

Comparison of resilience between the elite and normal people

Hanieh Balouchi¹,
Masoud Mohamadi²,
Ghasem Naziri²

¹ MSc, Department of Psychology, Fars Science and Research Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran

² Assistant Professor, Department of Psychology, Fars Science and Research Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran

(Received September 21, 2013; Accepted March 4, 2014)

Abstract

Background and purpose: Resilience is the emerging fields of psychology and has occupied a special stance in psychology within the past two decades. The importance of these psychological constructs and lack of studies in the society of elites which play an essential role in a country's science and technology lead to perform this research aiming to review the differences between the elites and normal people.

Materials and methods: Corpus of the present study was 169 elites of Fars province, Iran and 169 normal people. To this end, we utilized Connor and Davidson Resilience Scale questionnaires: T-test was used to analyze the data.

Results: Results of the present study showed that resilience within elites with $t = 4.16$ and significant level $P < 0.001$ significantly was higher than normal people.

Conclusion: A high level of resilience in the elite can be associated with power of creativity, problem solving, self-efficacy, planning and their higher cognitive intelligence.

Keywords: Resilience, elite people, normal people

J Mazand Univ Med Sci 2014; 23(Suppl 2): 203-5 (Persian).

مقایسه تاب‌آوری در افراد نخبه و عادی

هانیه بلوچی^۱مسعود محمدی^۲قاسم نظیری^۲

چکیده

سابقه و هدف: تاب‌آوری از حوزه‌های نوظهور روان‌شناسی می‌باشد و در دو دهه اخیر جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده است. با توجه به اهمیت این سازه روان‌شناختی و عدم بررسی آن در جامعه مهمی مانند نخبگان که نقش اساسی را در علم و تکنولوژی یک کشور ایفا می‌کنند، این پژوهش با هدف مطالعه تفاوت تاب‌آوری در دو گروه نخبگان و افراد عادی شکل گرفت.

مواد و روش‌ها: در پژوهش حاضر نمونه‌ای مشتمل بر ۱۶۹ نفر از نخبگان استان فارس و ۱۶۹ نفر از افراد عادی انتخاب و توسط مقیاس تاب‌آوری Connor و Davidson مورد ارزیابی قرار گرفتند. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ و آزمون آماری t استفاده شد.

یافته‌ها: تاب‌آوری در نخبگان با $t = 4/16$ در سطح معنی‌داری $P < 0/001$ به طور معنی‌داری از افراد عادی بالاتر بود. **استنتاج:** بالا بودن سطح تاب‌آوری در نخبگان را می‌توان به قدرت خلاقیت، حل مسئله، خودکارآمدی، برنامه‌ریزی و هوش شناختی بالاتر آنان مرتبط دانست.

واژه‌های کلیدی: تاب‌آوری، افراد نخبه، افراد عادی

مقدمه

در سال‌های اخیر رویکرد روان‌شناسی مثبت با شعار توجه به استعدادها و توانمندی‌های انسان مورد توجه پژوهشگران حوزه‌های مختلف روان‌شناسی قرار گرفته است. در این میان، تاب‌آوری (Resilience) جایگاه ویژه‌ای را به خصوص در حوزه روان‌شناسی تحولی، روان‌شناسی خانواده و بهداشت روانی به خود اختصاص داده است (۱).

Garmezy و Masten تاب‌آوری را یک فرایند، توانایی یا پیامد سازگاری موفقیت‌آمیز با وجود شرایط تهدید کننده، تعریف نموده‌اند (۲). در واقع تاب‌آوری، سازگاری مثبت در واکنش به شرایط ناگوار است (۳). تاب‌آوری قابلیت فرد در برقراری تعادل زیستی- روانی- معنوی، در مقابل شرایط مخاطره‌آمیز می‌باشد (۴)؛ نوعی ترمیم خود که با پیامدهای

مثبت هیجانی، عاطفی و شناختی همراه است (۵-۸). از این رو نمی‌توان آن را معادل بهبودی (Self-mastery) دانست؛ چرا که در بهبودی، فرد پیامدهای منفی و مشکلات هیجانی- عاطفی را تجربه می‌کند (۹). تاب‌آوری یکی از اجزای ضروری است که منجر به شادی و زندگی سالم می‌شود. افراد تاب‌آور مصمم‌تر هستند و می‌توانند تلاش‌های خود را به ویژه تحت شرایط دشوار افزایش دهند (۱۰). از جمله گروه‌هایی که بررسی تاب‌آوری در آن‌ها ضروری به نظر می‌رسد، نخبگان می‌باشند؛ چرا که این افراد با استفاده از عقل و درایت خویش، با مدیریت منابع و استفاده صحیح از آن‌ها نقش مهم‌تری را در توسعه و رشد یک کشور ایفا می‌کنند.

در پژوهش بلوچی و محمدی، نخبگان در خوش‌بینی و خلاقیت در مقایسه با افراد عادی در سطح بالاتری قرار داشتند

E-mail: haniyehbalouchi@yahoo.com

مؤلف مسئول: هانیه بلوچی - شیراز: تاجراه، خیابان حکمت، حکمت ۷، پلاک ۸۷

۱. کارشناس ارشد، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، شیراز، ایران

۲. استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، شیراز، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۶/۳۰ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۲/۱۱/۲۹ تاریخ تصویب: ۱۳۹۲/۱۲/۱۳

ابزار پژوهش، مقیاس تاب‌آوری Davidson و Connor (Connor-Davidson resilience scale یا CD-RIS) بود که شامل ۲۵ سؤال است و توسط Davidson و Connor جهت اندازه‌گیری قدرت مقابله با فشار و تهدید تهیه شد (۴). روایی (به روش تحلیل عوامل و روایی همگرا و واگرا) و پایایی (به روش بازآزمایی و ضریب Cronbach's alpha) این مقیاس توسط سازندگان آزمون در گروه‌های مختلف (عادی و در خطر) تأیید گردید. این آزمون توسط محمدی در ایران هنجاریابی شد. پایایی مقیاس از روش Cronbach's alpha برابر با ۰/۹۳ به دست آمد (۱۹). در پژوهش حاضر جهت تحلیل داده‌ها از آزمون Independent t استفاده شد.

یافته‌ها و بحث

میانگین و انحراف معیار مقیاس تاب‌آوری در گروه نخبه $12/41 \pm 69/98$ و در گروه عادی $17/40 \pm 66/00$ به دست آمد. حداقل و حداکثر نمره برای گروه نخبه به ترتیب ۳۲ و ۱۰۰ و برای گروه عادی ۴۰ و ۹۹ بود. نتایج آزمون t مستقل برای مقایسه تاب‌آوری در افراد نخبه و عادی نشان از تفاوت میانگین $3/98$ و درجه آزادی ۱۶۸ داشت. مقدار t برابر با $4/16$ بود که در سطح $P < 0/001$ معنی‌دار می‌باشد؛ بدین معنی که مؤلفه تاب‌آوری در افراد نخبه به طور معنی‌داری از نمونه‌های عادی بالاتر بود.

این یافته‌ها مطالعات Egeland و همکاران (۱۵)، Radke-Yarrow و Sherman (۱۶) و Kumpfer (۱۷) را تأیید کرد. از سوی دیگر نتایج حاصل از یافته‌های پژوهش Friberg و همکاران را تأیید نمی‌کند (۱۸). نتایج به دست آمده را می‌توان بر اساس نظریه‌هایی که معتقد هستند نخبگان در مقایسه با جامعه عادی از قدرت خلاقیت، حل مسئله، خودکارآمدی و برنامه‌ریزی بالاتر برخوردار هستند و همچنین تفکر انتزاعی و فیلسوفانه و قضاوت‌های بسیار عالی دارند، تبیین کرد. همچنین تاب‌آوری بالای نخبگان را می‌توان به هوش شناختی بالاتر آنان مرتبط دانست.

(۱۱). همچنین بر اساس این پژوهش، نخبگان در مؤلفه تحمل فشار روانی - که از عوامل مؤثر در تاب‌آوری می‌باشد - نیز به طور معنی‌داری بالاتر از نمونه‌های طبیعی بودند. از سوی دیگر، یافته‌های این پژوهش نشان داد که نخبگان در مؤلفه‌های حل مسئله، شادکامی و روابط بین فردی که همگی از عوامل تأثیرگذار بر تاب‌آوری هستند در سطح پایین‌تری از نمونه‌های طبیعی قرار داشتند. آن‌ها در مطالعه خود عنوان کردند که دانش‌آموزان تیزهوش قدرت سازگاری بالاتر و نمره‌های پایین‌تری در کنترل استرس در مقایسه با نمونه‌های طبیعی دارند. در همین راستا، Lee و Olszewski-Kubilius (۱۲) و Kent و Rolf (۱۳) برخی ویژگی‌های تاب‌آوری را شامل فضای مثبت مدرسه، تسلط بر خود، خودکارایی و مهارت‌های برنامه‌ریزی دانست.

برخی یافته‌ها حکایت از آن دارد که هوش عاملی تعیین‌کننده در تاب‌آوری است و برخی خلاف این نظر را تأیید می‌کنند (۱۷-۱۴). Friberg و همکاران بیان کردند که هوش بالا شرط لازم برای پیامدهای تاب‌آوری نیست و به نظر می‌رسد توانایی شناختی عامل حمایت‌کننده‌ای باشد، به خصوص این که با حل مسئله و مقابله در ارتباط است (۱۸). با توجه به آن‌چه گفته شد، نخبگان در برخی عوامل مؤثر در تاب‌آوری در سطحی بالاتر و در برخی عوامل در سطحی پایین‌تر از نمونه‌های طبیعی قرار دارند و برخی از پژوهش‌ها یافته‌های متناقضی را ارائه می‌دهند. بنابراین با در نظر گرفتن ادبیات پژوهش و عدم انجام پژوهش‌هایی که به بررسی تاب‌آوری در نخبگان پرداخته باشند، پژوهش حاضر با هدف مقایسه تاب‌آوری در نخبگان و افراد عادی صورت گرفت.

مواد و روش‌ها

نمونه‌های پژوهش را ۱۶۹ نفر از افراد عضو بنیاد ملی نخبگان استان فارس و ۱۶۹ نفر از افراد عادی تشکیل دادند که همگی تحصیلات کارشناسی و بالاتر داشتند و به صورت در دسترس انتخاب شدند. میانگین سنی افراد شرکت‌کننده ۲۶ سال بود.

References

1. Campbell-Sills L, Cohan SL, Stein MB. Relationship of resilience to personality, coping, and psychiatric symptoms in young adults. *Behav Res Ther* 2006; 44(4): 585-99.
2. Garmezy N, Masten A. The protective role of competence indicators in children at risk. In: Cummings EM, Greene AL, Karraker KH, Editors. *Life-span Developmental Psychology: Perspectives on Stress and Coping*. New Jersey, NJ: Lawrence Erlbaum Publisher; 1991. p. 151-74.
3. Waller MA. Resilience in ecosystemic context: evolution of the concept. *Am J Orthopsychiatry* 2001; 71(3): 290-7.
4. Connor KM, Davidson JR. Development of a new resilience scale: the Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC). *Depress Anxiety* 2003; 18(2): 76-82.
5. Rutter M. Resilience concepts and findings: implications for family therapy. *Journal of Family Therapy* 1999; 21(2): 119-44.
6. Garmezy N. Resiliency and vulnerability to adverse developmental outcomes associated with poverty. *American Behavioral Scientist* 1991; 34(4): 416-30.
7. Luthar SS, Cicchetti D, Becker B. The construct of resilience: a critical evaluation and guidelines for future work. *Child Dev* 2000; 71(3): 543-62.
8. Masten AS. Ordinary magic. Resilience processes in development. *Am Psychol* 2001; 56(3): 227-38.
9. Bonanno GA. Loss, trauma, and human resilience: have we underestimated the human capacity to thrive after extremely aversive events? *Am Psychol* 2004; 59(1): 20-8.
10. Gharoie Ahangar R. A study of resilience in relation to personality, cognitive styles and decision making style of management students. *Africa Journal of Business Management* 2010; 4(6): 953-61.
11. Balouchi H, Mohammadi M. Prediction of resilience through personality types and emotional intelligence among gifted individuals [MA Thesis]. Shiraz, Iran: Islamic Azad University, Science and Research of Fars; 2012. (Persian).
12. Lee S, Olszewski-Kubilius P. The emotional intelligence, moral judgment, and leadership of academically gifted adolescents. *Journal for the Education of the Gifted* 2006; 30(1): 29-67.
13. Kent MW, Rolf JE. Protective factors in children's responses to stress and disadvantage. In: Rolf J, Masten AS, Cicchetti D, Nuechterlein KH, Editors. *Primary prevention of psychopathology*. Hanover, NH: University Press of New England; 1979. p. 49-74.
14. Rutter M. Resilience in the face of adversity. Protective factors and resistance to psychiatric disorder. *Br J Psychiatry* 1985; 147: 598-611.
15. Egeland B, Carlson E, Sroufe A. Resilience as process. *Development and Psychopathology* 1993; 5(4): 517-28.
16. Radke-Yarrow M, Sherman T. Hard growing: Children who survive. In: Rolf J, Masten AS, Cicchetti D, Editors. *Risk and Protective Factors in the Development of Psychopathology*. Cambridge, UK: Cambridge University Press; 1992.
17. Kumpfer KL. Factor and processes contributing to resilience. In: Glantz MD, Johnson JL, Editors. *Resilience and Development*. New York, NY: Springer; 1999. p. 179-224.
18. Friborg O, Barlaug D, Martinussen M, Rosenvinge JH, Hjemdal O. Resilience in relation to personality and intelligence. *Int J Methods Psychiatr Res* 2005; 14(1): 29-42.
19. Mohammadi M. Factors affecting resilience in individuals at risk for substance abuse [Thesis]. Tehran, Iran: University of Welfare and Rehabilitation Sciences; 2005. (Persian).